

POAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

1. číslo

Budyšin, januar 1973

Lětnik 22

Hrono na lěto 1973

Mój Duch mjez wami wostanje. Njebojće so! Hagaj 2,6

To klinči nam nětko w hodownym času, kiž lěta dołho traje, hišće we wušomaj ze scénja wo Jesusowym narodže „Njebojće so!“ Tak bě Boži jandžel při započatku swojeho připowědanja pastyrjow napominal. Jich strach tehdom bě zrozumliwy. Jako so nahle njebieske swěćenje a blýšćenje wupřestrěwaše nad Betlehemskeho honami, so nastrožichu.

Ale to bě tehdom wokomikowe napominanje a změrowanje za wěstych jednotliwych čłowjekow. A to je so stało před 1973 lětami, hdyž ličimy po našej protyce, po kotrež smy runje nowe lěto započeli. Płaći to nam? A hdyž historisce naš tekst wukładujemy, zhonimy, zo naše hrono je prajene israelitiskemu ludej po nawroće z babylonskeje jatby hišće 500 lět prjedy. Potajkim jedna so wo pokojenje stareho Božeho luda we wobsebitej situaciji. My pak smy nowozakonski Boži lud a směmy na kóždy pad tajke napominanja a pokojenja a slubjenja na nas počahować.

Pobožni čitarjo Swjateho Pisma su wotkryli, zo tuto napominanje, zo njesměmy a njetrjebamy so bojeć, so w tutej abo podobnej formje něhdže 365 kroć w Bibliji namaka, potajkim za kóždy dzeń noweho lěta, kotrež před nami leži. My njewěmy, kajki kóždy jednotliwy dzeń budže, hač slónčny abo mróčny, hač wjesoly abo zrudny, hač spokojacy abo njespokojacy. Hačrunjež smy sebi při spočatku tutoho noweho lěta zaso na zwučene wašnje wjele zboža přeli, wěmy tola, zo kóždy dzeń wozbožacy njebudže. To nam ani přislubjene njeje.

Tež w našim teksće njeje prajene, zo dyrbi na kóždy pad derjeměće, strowota, bohatstwo, čłowska spodobna, wšitko to, čemuž swět zbožo rěka, mjez nami wostać. Bóh móže tež w nowym léče cyle hinaše wěcy připušić. Ale to je nam slubjene, zo jeho Duch w jeho ludu wostanje. Wo Swjatym Božim Duchu woprawdže

nic jenož k swjatkam rěčimy. Hižo w adwentskim kěrļušu smy spěwali:

Twój Swjaty Duch njech dowjedže nas do wěčneje zbóžnosće.

Wězo, my wšitcy, njech smy stari, njech smy młodzi, smy so wěčnosći zaso wo jedne lěto přibližowali. A wěčna zbóžnosć je a wostanje naš wotyknjeny kónc. Tam je domizna wšěch wěrných Božich džěci. A kotrychž Boži Duch wodži, honi, nući, či su prawe Bože džěci, kaž swj. Pawoł w lišće na Romske (st. 14,8) pisa. Dajmy so tohodla tutomu Duchej wodzić, honić a nic druhim ducham! A to je krasne přislubjenje za 1973 a za wšón přichod, zo tón wostanje. Hewak wšo njewostanje, ani my sami njewostanjemy. Ale wón wostanje, Bóh a jeho Syn Jězús Chrystus ze swojim Duchom wčera a džensa a do wšeje wěčnosće. Hamjenj.

La.

Ekumeniski postrow na lěto 1973 z ČSSR

Čehń mje, zo běžimy za tobu!

Wysoki kěrļuš Salomonowy je wosebita kniha. Kniha lubosće! Kak dołho je tralo, doniž je čłowjek póna, zo „je Bóh lubosć“. Wón so Boha boješe. „Suroweho wječićela“ Jeho mjenowaše a přirunowaše Jeho rujacemu lawej, wojowarjej, kotrehož mječ so blýšći z tukom a kreju zabiteho njepřečela.

A nětko?

Bóh je tón, kotryž přichadza k nam w swojim Synu jako njesměrna, njeskónčna lubosć. My wužiwamy za Božu lubosć a lubosć mjez zalubowanymaj to samsne słowo, dokelž njewěmy, kak móhli lěpje wo Božej njewuprajnej lubosći rěčeć.

Wysoki kěrļuš Salomonowy je poľny erotiskich wobrazow a přirunanjow a ma tak wjele duchowneje mudrosće a nazhonjenjow, zo je z dobrym prawom wosrjedz Biblije, a z dobrym prawom mjenowachu jón stari, pobožni mužojo „kwas swjatyh“. Znaty spisowaćel „Brunčkow“, farar Jan Karafiat, je rady wo nim přédował. Wón móžeše jón mištersce wukładować. To běše jemu najlubša bibliska kniha. Kóždy raz, hdyž čitamy we Wysokim kěrļušu Salomonowym, spominamy na Jana Karafita.

Pječa su džensa hišće w Syriskej tajke kwasne naložki, kaž su we Wysokim kěrļušu wopisane. Zajimawe by bylo, hdyž bychmy to raz widžeć móhli. Lubemu superintendentej

Wirthej bychmy přeli, zo by na swojich pućowanjach tež tam móhl sej dojeć a nam to potom pěknje w „Pomhaj Bóh“ wopisował.

Naš tekst bjerje woprawdže wobraz z kwasneje hry. Njewjesta prosy nawoženju: Wzmi mje za ruku! Čehń mje! Džerž mje!

Hrajkace džěci bjeru so za ruku, zo nastanje dołha zmijica, kotraž po dworje so wleče a wije a šlipa, ale kruće dyrbja so džeržeć, hewak kónc wotleći. Tež při narodnych rejach su často figury, zo rejwar swoju rejwarku za ruku džerži, a wona dže za nim. Tole wopominajmy, zo bychmy hłuboku mudrosć swjateho Pisma zrozumili.

My wšak rěčimy wo chodženju za Chrystusom. Wěrjacy je stajnje znowa namoľwjanj, za swojim Knjezom a Zbóžnikom kročić w cyłym swojim žiwjenju, w kóždym položenju. Kaž to naš reformator D. Měrcin Luther w Małym katechizmje praji:

Ja wěrju, zo je Jězús Chrystus mój Knjez, kotryž je mje wumohl, zo bych sam jeho byl a jemu služil we wěčnej prawdosći, njewinosći a zbóžnosći.

Swj. Pismo rěči wo tym, zo Bóh Knjez čłowjeka k sebi čehnje. Boži Syn praji: Hdyž budu powyšeny, po-

čahnu wšitkich k sebi. A my spěwamy:

Haj, wzmi ty ruce mojej a wjedź mje sam.

Kaž njewjesta so žedzi, zo by ju nawoženja za ruku wzał a ju wjedł, tak wuznawamy z Lutherom:

Ja wěrju, zo ja sam ze swojeho rozuma abo ze swojeje mocy njemóžu do Jězom Chrysta wěrić ani k njemu přińć, ale swj. Duch je mje přez ewangelij powolał.

Ze słowami njewjesty we Wysokim kěrļušu wuznawa cyrkej: Knježe, ty wěš, kak sym slaba, spróčna, kak je twoja njewjesta njedokonjana. Wzmi pak mje, schilej so ke mni, přimí mje a čehń mje, ja pońdu, ja chcu hić — nětkle a w nowym léče 1973. Ja či slubju: Ja chcu hić, ja chcu za Tobu kročić, Chryste, wšitke dny tutoho lěta, ale pomhaj mi!

My wšak tež wěmy, zo drje nawoženja swoju njewjestu čehnje, ale wona běži na swojimaj nohomaj. Wón ju njenjesje.

Bóh je nam dał strowe stawy, strowy rozum a strowe mysle. Za to mamy so jemu džakować — nic jenož z modlitwami a ze swojim křesćanskim wuznaćom, ale tež ze swojim džělom, ze swojimi skutkami, ze swojimi cyle wšědnymi skutkami, kotrež so stawaja ke Chrystusowej česći.

Zo běžimy za tobu! To je

stare nazhonjenje: wěrjaca duša z horliwej lubosću k Zbóžnikej nje-wostawa sama, ale jeje woheń zahorja dalšich a dalšich. Za to mamy wjele příkladow w stawiznach cyrk-wje. Tež w Hornjej a Delnjej Łužicy jich mamy.

Hdyž sebi na spočatku noweho lěta přejemy w cyrkwi wšitko dobre a požohnowane, tak njech je nam slo-wo Wysokeho kěrłuša namoľwjenje a slubjenje.

Namoľwjenje, zo bychmy z nowej lubosću a dowěru Knjeza Jězusa pro-sly, nas za ruku wzać a nas čahnyć.

Slubjenje, zo dońdže k nowemu wubudženju a wožiwjenju w našich wosadach. My njebudźemy wjace wosamočeni jednotliwcy wosrjedź morja liwkosće, ale cyłe skupiny bu-dža so prócować wo pilne a sprawne křesćanske žiwjenje, kaž smy to we wšelkich cyrkwjach nazhonili, zo ze stareho wulkana nadobo wudyri nowa žehliwa lawa.

Wjele noweho widźimy w cyrkwi. Druhdy so dźiwamy. Hač je wšo no-we požohnowane a k wužitku wo-sady? Pruwujeće wšitko „w Duchu“! Slowo Wysokeho kěrłuša nas napo-mina: Wy wšitcy, kotřiž sej přejeće požohnowanu přítomnosť a dobry přichod — tež za luby serbski lud — njech was Chrystus wjedže a čehnje. Před nim ničo njewobsteji, štož nje-by ze swjateho Ducha było.

Před nim wočihnje njemdre mor-jo a zle duchy dyrbja čekać, čim wjace budže w cyrkwi tajkich, ko-triž z radosću a z wjeselom wuzna-waju: My bježimy za tobu! — čim mjenje njedobrego šćěpjenja budže mjez nami.

Lěto 1973 je před nami.

Daj Bóh, zo bychmy do njeho stu-pili z dowěru, radosću a z nadźiju, zo bychmy wědzeli, Chrystusowa ruka nas kruće dźerži.

Jan Niebauer,
farar Jednoty bratrskeje

Law starca Gerasima Legenda Nikolaja Lesk

300 lět po Jězusu Chrystusu běše w orienće bohaty čłowjek žiwy z mjenom Gerasim. Wón měješe swójbu, zahrody, wjac hač tysac slu-žownych a jara wjele wšelakich dro-hotnych wěcow. Gerasim sebi mysle-še: „Ničo mi njemóže strašne być.“ Raz pak bě čezko schorjeł, zo bě skoro wumrěł. Nětk wón poča hinak myslić. Wšako bě widžał, zo je čłow-ske žiwjenje krótke. Chorosće nad-paduja čłowjeka wšudźom. Před smjerću nas nješkita žane bohatstwo. Tuž je najlěpje, swoje bohatstwo tak zahe kaž móžno zřadować, zo by je-ho na stare lěta njeputało a zo njeby so ničo po nim wo njo wadžil.

Gerasim pytaše radu wšelakorych ludźi, kak by ta najlěpje činił. Jedni radžachu tak, druzi hinak. Wšitko pak njebě po Gerasimowych my-slach.

Tuž jemu jedyn křesćan radžeše: „Ty derje činiš, jeli so zložiš po Chrystusowej radže: Pušć svojich slu-žownych. Swoje zamóženje rozdawaj na chudych. Hdyž takle činiš, budžeš spokojom.“

Gerasim posłuchaše a rozdawaše wšo swoje bohatstwo na chudych. Bórce pak dyrbješe widžeć, zo drje běše mnohim dał, ale wjele chudač-kow tam hišće běše, kotrymž njemó-žeše ničo wjace dać. Woni jemu po-rokowachu, čehodla njeje swoje za-móženje rozumnje rozdžělił, zo by kóždy něšto dóstał.

Gerasim so zrudži, zo jedni jeho swarjachu a druzi so jemu směja-chu, zo je prjedy w bohatstwje žiwy był a nětko bě sam chudy. Swojich naslědnikow bě zjebał a chudačkow njebě wšěch spokojil. Gerasimej bě styskno. Zo by swojim zjebanym naslědnikam wučeknył, wuńdže do pu-sćiny, hdžež njebě ani jeničkeje člo-wjeskeje duše. Jenož dźiwje zwěrjata tam skakachu, a zmije wlečechu so po zemi.

Gerasim pochodził po horcej pusćin-je a ménješe, zo je jemu tu lěpje. Njech bě tu tež hłucha a strašna sa-mota, tak tu tola njeběchu jeho ná-slědnicy z jich swarjenjom a zakli-

wanjom. Nichtón so jemu njesměješe a nichtón jemu njeporokowaše, zo je wón to tak a nic hinak činił. A wón sam běše spokojom, přetož wón bě po Chrystusowym słowje činił: „Roz-dawaj wšitko a pój za mnu!“ Ničo tu njebě, štož by jeho znjeměrnjować móhlo.

Gerasim nadeńdže pod kamjenjom jamu. Do njeje sej rohodžinu nahro-madži a bydleše w njeje.

Tak móžeše Gerasim čicho žiwy być, ale jěsć a pić wón ničo njemě-ješe. Z wulkej prócu namaka někaj-ke koruski k jědži. Po wodu chodžeše k rěčce. Žorło wody běše daleko wot jeho jamy. Napiwši so džěše Gera-sim wróco do swojeje jamy, ale lač-nosć jeho hižom znowa dračowaše. Zwěrina běše jemu strašna. Jeho mo-cy popuščowachu. Jemu pak chcyše zo saso pić. Blisko wody njeběše ža-neje móžnoty so něhdže chować.

„Nó haj!“ pomysli sej Gerasim we wulkej horčoće, „tutu čwělu dale njeznjesu. Ja wulězu ze swojeje ja-my a dyrbju w slóncu so spalić. Tu bjez wody wumru z lačnosću. Ja ni-mam žanoho karana a žanoho dru-heho sudobja, zo bych sej wodu no-syć móhł. Što mam činić? Ja póndu raz, posledni raz k žorłu, napiju so tam — a tam wumru.“

Z tajkim rozsudom džěše Gerasim k wodže a widžeše tam w pěsku sto-py, kaž by tam karawana na woso-łach a kamelach přešła. Hdyž so da-le rozhladuje, widži tam wot zwěri-ska roztorhaneho kamela. Nic da-loko wot njeho leži hišće žiwy, ale jara woslabjeny wóslík. Wón čezko dycha. Jeho nózki třepotaja.

Gerasim wostaji mortweho kamje-la, ale wo wóslíku sej pomysli: „Tón by hišće móhł žiwy wostać.“ Wón bě z lutej lačnosću zawutlił, dokelž karawanscy njewědžachu, hdžež bě woda namakać. Prjedy hač ja sam wumru, čhu hladać, kak bych móhł wbohemu skočatku w jeho nuzy pomhać.

Gerasim pomhaše wóslíkej na no-hi, podpěraše jeho a dowjedže jeho k čerstwej wodže. Tu tón z ruku na-mača wóslíkej rozkwěkanu klamu a

da jemu z ruki pić, zo njeby pře-nahle so napil.

Wóslík wožiwi a stany na nózki.

Gerasimej běše wóslíka žel, a no-chcyše jeho wopuščić. Tuž wza jeho k sebi.

Hdyž běstaj na swoje městno wróco přišloj, bě za tón čas wulki kamel nimale zežrany. Na jednym boku le-žeše wulki kruch jeho kože. Gerasim wza kožu, zo by z njeje móhł wodu nosyć. Tuž so dohlada wulkeho, žol-teho lawa, kotryž tam syty ležeše a z wopušu wo zemju klepaše.

Gerasim so pomysli: „Nó haj, to drje budže mój kónec. Najskerje tu-tón law hnydom wuskoči a mje

Cyrkej we Lazu
Loni — kak ruče so tola čas minje! — běchmy na Serbskim cyrkwiniskim dnju we Lazu. Lěta so, da-li Bóh, pod samymi lužiskimi horami w Husce zetkamy. Ličba Serbow w Husćanskej wosadže je mała, w čim wješej ličbje chcemy my tam być.

z wóslíkom roztorha.“ Ale law jeju njezežra. Wšón džakowny wotnjese Gerasim kamelowu kožu, zo by z njeje sej wudžělał měch, do kotrehož by móhł wodu naliwać.

Po puću nahromadži Gerasim ka-łate hałuzu, zo by z nich za wóslíka zahrodku wudžělał cyle blisko při swojeje jamje.

„Tu budže jemu w nocy derje!“ mysleše sej pobožny starc — ale wón bě so mylił.

Lědom bě wonka so trochu posměrkało, tuž nadobo kaž z njebja zaklinča nad jamu žalostne ruče a woňanje lawa.

Gerasim hladaše z jamy — a widži tam lawa. Pola njeho bě přenja sy-tosć nimo, a nětk bě přišloj, zo by wóslíka zežrał, ale to so jemu njebě poradžilo. Hdyž bě přiňnał, njebě so plotu dohladał a bě sej do čěta za-štačil wótre černje. W swojich nje-znjesliwych bolosćach ruješe.

Gerasim wuskoči a počese z ra-now čahać wótre kałace.

Law z bolosću wšón třepotaše a strašnje ruješe a chcyše Gerasima za ruku hrabnýč, ale Gerasim so njeboješe a zwučaha wšitke černje. Potom wza kamelowu kožu, položi ju na wóslika a džěše k žórłu po čerstwu wodu a so z njej wróci.

Law njebě so mjeztym wot městna hnuł, přetož jeho rany jeho strašnje bolachu.

Gerasim myješe lawej rany a jemu z ruku kidaše wodu do klamy, a law likaše ju z ruki. Gerasim so njeboješe. To so sam džiwaše. Na druhi džen so z lawom polěpši. Na třeci džen bě hišće lěpje. a na štwórtý džen, hdyž běše Gerasim z wosolom po puču k wodze — hlejće — bě tež law za nimaj šol.

Gerasim položi lawej ruku na hłowu, tak džěchu wšitcy tři hromadze: starc, law a wóslík.

Tak běše pobožny starc žiwy ze swojimaj zwěrjećomaj.

— — — — —
Pola Gerasima běchu kěrbsy zeschadźeli. Wón je sušeše a wudžěta sej z nich karany. Tute wón potom pola žórta staji, zo bychy tym služile, kotřiž ničo za čerpanje njemějachy. Tak so Gerasim sam zežiwješe a běše druhim čłowjekam po swojich mocach pomocny. Tež law měješe swoju službu: hdyž Gerasim w najwjetšej horcoće spaše, stražowaše law nad jeho wóslikom. Tak běchu woni dołhi čas hromadze žiwi, a ničo tu njebě, kiž by so jim džiwał, doniž raz njeprjindže karawana putnikowarjow. Tući wo nich po wšěch městach a dróhach powědachu. Hnydom přichadźachu ze wšěch móžnych městow wćipni ludžo, zo bychy widželi, kak je tam starc žiwy w swojej chudobje a z nim wóslík a law, kotryž jeju njeroztorha. Wšitcy so tomu džiwachy a so Gerasima prašachu:

„Přeradź nam, prošu, z kajkej moci ty to dokonješ? Nicwěrnó, ty njejsy žadyn prosty čłowjek, ale jedyn cyle njewšědny, zo so pola tebjě dopjelna słowo profeta Jezajasa: law leži při wósliku.“

Ale Gerasim wotmolwi:

„Ně! Ja sym čisće wšědny čłowjek. Ja dyrjbu so wam samo wuznać, zo sym dosć hlupy. Ja drje sym jow ze zwěrjatami žiwy, ale z čłowjekami njemóžach so znjesć. Wšitcy so na mnje horšachu, a ja jim wučeknych do pusćiny.“

„Z čim sy jich ranił?“

„Ja chcych mjez nimi swoje bohatstwo rozdźělic, zo bychy woni wšitcy zbožowni byli. Woni pak so mjez sobu rozkorichu.“

„A čehodla njejsy mudrišo rozdźělił?“

„Wo to wšak džě. Kak chceš mjez tymi jenak rozdźělic, kotřiž ty mjez sobu tak wšelakori? Ja sym zmylk činił, zo sym sebje za tak wažneho brał. Wšitko by móhlo derje być.“

Ludžo z hłowu ngyachu.

„Ow!“ woni prajachu, „Tuton starc je džiwnušć. Wostaňmy někotre dny tu, zo bychmy widželi, kak wěc wuběhnje.“

Tři tam wostachu.

Gerasim jich njewučeri, ale je-nož jim rjeknu:

„Hdyž chcemy hromadze žiwi być,

potom nic tak, zo jedyn na druhého hladamy, ale zo wšitcy džětamy.“

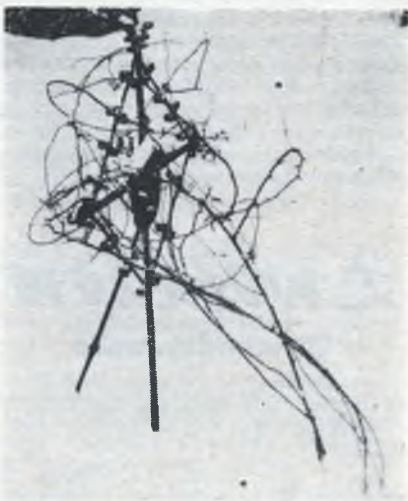
Tamni tři přihłosowachu. Ale hižom na druhi džen sta so njezbožo. Hdyž woni spachu, wusny tež law a njesyšeše, kak bě črjoda rubježnikow přišta. Woni čisnychu na wóslika sak a wzachu jeho sobu.

— — — — —
Hdyž rano wotučihu, widžachu: law spi, a wóslík bě so bjez kóždeho slěda zhubił.

Či tři rjeknu starcej Gerasimej: „Nětk widžiš, zwěrjo wostanje zwěrjo. Hlej, twój law je zežrał twójeho wosola. Jeho kosće je, što wě hdže, w pěsku zarył.“

Gerasim wulěze ze swojeje jamy a widži, zo drje tomu tak je, kaž woni prajachu. Starc so zrudił, ale so njewadžeše. Wón wza kožany mých a woteńdže po wodu.

Wón tam dže čezko stupajo a widži — za nim dže nazdala jeho law. Jeho wopuš wisa k zemi, a hłowu je pochilena.

Rowny křiž w sněze

„Najskerje chce tež mje zežrać!“ — pomysli sej Gerasim. „Njeje wšo jedne, kak wumru? Njeje lěpje, do Božoje wole so podać, hač wotročk bojosće być?“

Tuž džěše dale, přindže k žórłu, naliwaše sej wody a hdyž so zruna, widži — law steji na samsnym měsće kaž prjedy wóslík. Tuž položi starc jemu mých z wodu na chribjet a sydny so sam na njeho prajo:

„Nětk mje njes, ty njedočinko!“

Tak njeseše law wodu a starca. Hdyž to tamni tři widžachu, so njemało džiwachy. Jedyn wosta a tamnaj doběžeštaž do blišeho města a so wrócištaž z wjele ludžimi. Wšitcy chychy widžeć, kak strašny law wodu a chipreho starca nosy.

Mnozy přindžechy a so prašachu: „Wuznaj so: Ty sy kuzlar abo tola čłowjek z wosebitej moci, kajkuž my ju nimamy!?“

„Ně!“ wotmolwi Gerasim. „Ja sym wšědny čłowjek a ja mam móće runje kaž wy. Chceće-li, móžeće to samsne dokonjeć.“

„Kak budže nam to možno?“

„Budžće ze wšěmi dobri a lubosćiwí. Tež ze zlymi być dobri!“ — wotmolwi wón.

„Kajka jow hroza! Wy na to nje-myšliće a so njebojiće?“

„Kak dyrbjał so sam wo sebje boječ? Wy tola nětkle tež pola mje sedźice a pola mojeho lawa a so njebojiće!“

„My smy chrobli, dokelž sy ty pola nas.“

„Maličkosć! Mje škita mój law.“
„Ty znaješ srědk přeciwo lawej a budžeš nam pomhać.“

„Maličkosće sće sej wumyslili, kaž bych ja znał někajke srědk přeciwo lawej. Bóh je mi swoje žohnowanje dał, zo sym bojosc přewinył. Ja sym zwěrjeću lubosć wopokazał, a nětk wono mi tež žanoho zleho nječini. Spicie derje a njebojće so!“

Wšitcy lehnychu so spać wokoło Gerasimoweje jamy. Tež law tam ležeše. Hdyž pak rano stanychu, tam law wjace njeběše. Hač je jeho něčo tu wučerił? Jeho zabił a jeho čělo něhdže zahrjebał?

Wšitcy běchu jara zrudzeni. Gerasim pak praješe:

„Ničo wo to! Wón je za někajkej wěcu wušol a so wróci.“

— — — — —
Hdyž sej hromadze powědaju, widža nadobo, kak so w pusćinje wulki kur zběha a wosrjedž kura džiwně stworjenja z horbami a z křidłami. Raz zběhachu so horje, potom padachu dele. Wšitko rži a hríma a bliži so runje na Gerasima. Ždobom padnje wšo wokoło nich dele. Zady pak steji stary law a klepa z wopušu wo zemju.

Hdyž sej wobhladachu, widžachu, zo je to črjoda wulkich kamelow. kotrež běchu jedyn za druhého přiwjazane a před nimi — Gerasimowy wóslík.

Što bě so stało?

— — — — —
Tole bě so stało: Přez pusćinu bě čahnýla karawana kupcow. Jich nadpadnychy rubježnicy, kotřiž běchu prjedy Gerasimoweho wóslika kradnyli. Rubježnicy běchu wšě hromadze zwjazane. Kamele lečachu z luty strachom před lawom. Wóslika sobu storhnychu. Tak přihna law cělu karawanu k starcej. Rubježnicy walichu so z nastrožaných kamelow. Law sam krawješe, přetož w jeho plecu třeše kłok.

Wšitcy ludžo kleskachy z rukami a wolachu:

„Ach, Gerasimje, twój law ma wobdžiwanja hódny rozum.“

„Mój law ma špatny rozum“, wotmolwi starc z posměwkom, „wón je mi přiwjedł, štož docyła njetrjebam. Na tutech kamelach su drohotne twory. To je wohen! Ja prošu was, njech so něčo na mojeho wosola sydnye a njech wotwjedže nastrožane kamele na wulku dróhu. Tam nětkle najskerje sedža jich zrudzeni wobsedžerjo. Dajće jim wróci wšo jich bohatstwo a mojeho wóslika jako přidawk. Ja pak chcu svojeho lawa k wodze dowjesć, zo bych jemu tam kłok wučahnýl z jeho rany.“

Tuž džěše položca a wotwjedže kamele, druzy pak wostachu pola Gerasima a přihladowachu, z kajkej

sčerpnošću starc lawej kłok z pleca čahaše.

Hdyž běchu so tamni wot karawany wrócili, přińdže z nimi čłowjek w srěních lětach w pyšnej drasce a sylnje wobronjeny. Hdyž wón Gerasima wuhlada, čisny so jemu k nohomaj.

„Wěš, što ja sym?“

„Ja wěm“, wotmołwi Gerasim, „ty sy njezbožowny chudak.“

„Ja sym strašny rubježny Amru.“

„Za mnje ty njejsy strašny.“

„Mje so boja w městach a w puščinje. Wjele ludźi sym zabił. Wjele bohatstwa sym sej nakradnył, ale nadobo je twój spodźiwny law moju cyłu karawanu wotwjedł.“

„Wón je zwěrjo. Tuž kradnje.“

„A ty sy nam wšo wróco dał a k tomu hišće swojeho wosoła jako přidawk. Wzmi wote mnje znajmejša jedyn stan a staj sej jón, hdžež chceš — bliže k wodze.“

„To njeje trjeba“, wotmołwi starc.

„Čehodla pak nic? Što sy tak hordy?“

„Ja njejsym hordy, ale tajki stan je přerjany a móže zlochka wubudzić zawisć a njemóžu jón rozdźělic bjez zwady. Ja widžu znowa njeprawdu a so boju. Mój law by wote mnje soł, a druhe nahrabne zwěrjo by ke mni přišlo a by přinjesło sobu njespokojnosť, zawisć a poroki.“

Ně, ja nochcu měć twoje rjane stany. Ja chcu žiwy być bjez stracha.“

Swobodnje po ruskim teksće W.

„Wěrju do Tebje“

To je titul poslednjeje premjery na serbskim jewišću w Budyšinje z pjera sowjetskeho awtora Wadima Korostyljowa. W programje su jenož tři wosoby mjenowane, Sergej, młody architekt (Jan Šofta), Irina, jeho mandželska, kiž je tež architekturu studowała (Hanka Mikanowa), a knihiwjednik Wladimir, Sergejowy towarš. W přerjnym času mandželstwa běštaj — a to njemóže tola hinak być! — přez wšu měru zobožownaj a jedyn do druheho zalubowanaj. Po léče pak hižo je mandželske zbožo chětro wohrožene. Wón jako knjez a „paša“ wustupuje, nic jako partner. Wona njemóže dale swoje powołanske talenty wuwivać, ale čuje so jenož jako popjelawka w kuchinje, da so hić a njehlada tak na domski porjad, kaž wón sebi to žada. Wonaj so pak njechataj rozwěrować, někak ma každy hišće wěru a dowěru k druhemu. W prawym času přima mudry přečel Wladimir do trochu skaženého mandželstwa jako kuzlar, a so jemu poradzi, na trochu mystiske wašnje wobeju zaso hromadu wjesć, zo so znowa namakataj a wujednataj. Tež hdyž so nam zdawa to abo tamne trochu njerealistiske być, mamy na awtora sameho dziwać, kiž wo hrě pisa: „Tole njeje ani bajka ani woprawdžiwny. Skerje je to woboje. Přetož w žiwjenju stanu so husto džiwy, kotrychž so my ani njedowědzimy.“ To dyrbymy tež my jako křesćenjo podšmórnyć, kiž my wěrjmy do Božich dziwow a mamy so dušowpastyrsece ze samsnymi abo podobnymi problemami zaběrać a jedyn druhemu na tutym polu pomhać.

Boža dobroćiwosć přewodź Was wšitkich přez lěto 1973

Was lubych ewangelskich Serbow,

Was lubych katolskich Serbow,

Was křesćanow we wukraju, kotřiž maće nas lužiskich Serbow lubo.

Na spočatku noweho lěta Was hnydom přepróšuju

na naš **K u b l a n s k i d ž e ň**

poslednju pónđzelu we februarju (26. 2. 1973)

w Budyšinje na Hornčerskej hasy

a na naš **S e r b s k i c y r k w i n s k i d ž e ň**

njedzeli Exaudi (3. 6. 1973) w Husce.

Dokelž sw lětsa jutry tak pozdže, zda so nam być radžomne, naš wažny cyrkwinski swjeden na spočatk junija polozić.

Lubje Was strowi z wjeselom na naše přichodne zetkanje

Waš farar Gerat Lazar-Bukečanski,
předsyda Serbskeho cyrkwinskeho dnja.

Hanka Mikanowa hraješe z wulkej wustojnosť a z prawym znutřkow- nym začuwanjom swoju dwoju rólú pak jako „popjelawka“, pak jako „pryncesyna“. Jej sluša za to wosebita chwalba; přetož to běše tola wulki wukon, sama jako žona na jewišću stać a najwjetši dźěl dialoga přewzać a mistrwać. Wězo staj tež knjezaj swoje najlěpše dałoj a poňaj přeswědčenja a na došć kmane wašnje hrałoj. Nam so spodobaše, zo w hudźbnym wobrubjenju tež serbske ludowe hłosy zaklinčachu.

La.

Z wosadow

98. schadžowanka

Lětsa njebě schadžowanka sobotu do „smjertneje njedzele“ kaž hewak. Tuž móžach tón raz so na njej wobdźělic.

Jelizo so njemylu, běch před 24 lětami na poslednjeju. Tuž je zrozumliwe, zo so z wosebitymi myslimi a spominanjemi na nju hotowach.

Budže to hišće stara schadžowanka našich młodych lět? Schadžowanki serbskeje studowaceje młodžiny běchu wjerški našeho šulerskeho a studentskeho časa. Tam so zahorjachmy za serbsku wěc. Tam so rozrěčowachmy, što by Serbstwu najlěpje tyło. Kóžda schadžowanka měješe tež wězo swój kulturny — my drje tehdom prajachmy „zabawny“ — program. A rejwali tam smy cyłu nóc hać do swětneho ranja w léču na Hłownej schadžowance. Na schadžowankach zhladowachmy z česćownosću a džakownosću na svojich „wótčincow“. Naš sön: jónu tež być připóznyty jako „serbski wótčinc“. Naš kruty wotpohlad bě, zo chcychmy so stajnje swěru prócować wo wuchowanje serbskeje narodnosće. Wulki dźěl tehdomnišich schadžowankarjow je swój slub dźeržał!

Na lětušej schadžowance bě mało „starych knjezow“. Škoda! To by mólha za naš „prjedawšich“ być rjana skladnosť zetkanja. Duch na schadžowance bě dobry.

Tón wulkotny kulturny program! Wuběrne talenty wosebje na hudźbnym polu! Što běchu to naše programy porno tomu skromne, chuduške. Rady chcu z džakom a chwalbu připóznać, zo lětuši program njebě mjenje serbski hać w

našim času. Ja mějach radostne začuwanje, zo běchu studenća a runje tak studentki z narodnej horliwosću při wěcy.

Mějće džak, luba serbska studowaca młodžina, za tutón rjany wječor!

Njeswaćidlo. Štwórtk, 9. 11. 1972, móžeše kraweski mistr Arnošt Jordan we Luze swoje 95. narodny swječić. Džeň jubilara steješe pod zrudnym znamjenjom čežkeje chorosće jeho džowki. Hišće měsac njebě zašoł, zo dyrbachmy 45lětnu młodu žonu pochować.

Na samsnym dnju z Arnoštom Jordanom měješe Jan Mječelk z Noweho Lušća swoje 90. narodny. Při každym wopyće budže wón z wulkej džakownosću chwalić starosćiwu lubosć katolskeje swójby, kotraž jeho z přikładnej swěru wobstara. Eku- mene mjez nami!!

Marta Leopoldowa ze Šešowa je 13. 12. 1972 swoje 90. lěto žiwjenja dokonjala. Złotu wutrobu wona ma, naša luba Leopoldec wowska — stajnje žortniwa a džakowna, byrnjež bě tež jejne žiwjenje jej přinjesło zrudbu a horjo.

Bóh Knjez budže dale z našimi lubymi a swěrnymi wosadnymi.

Njeswaćidlo. Pjatk wječor 1. 12. 1972 mějachmy w Njeswaćidle žadny, ale tak pře wšo luby wopyt — Radworsku Meju a kulturnu skupinu Rozšěrjeneje serbskeje wyšeje šule z Małego Wjelkowa pod wustojnym nawjedowanjom Achima Brankačka. To bě zaso raz tajki wječor kaž něhdy pod Jurjom Slodenkom abo Bjarnatom Krawcom.

Lubosć k Serbstwu.

Rjane spěwy ze serbskeho luda za serbski lud.

Lubozne reje.

Dobra serbska bjesada.

Hać drje bě kapała trochu žarliwa na wjesole spěwanje z Radworskeho blida? Škoda, zo njebě tež kapała serbska, njech by tež snadž wo něšto mjenje wětre hrała.

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadźa jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjadyje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth - Njeswaćidski. — Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. — Čisće: Nowa Doba, čisćer- nja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-3188).